

Radnóti Sok(k)

2019. tavasz

A Szegedi Radnóti Miklós Kísérleti Gimnázium diáklapja Kiadja: Radnóti DÖK

Akik a háttérben dolgoznak 4

Tanári aranyköpések 6

Európainak lenni 14

Művészet és tudomány 16

Költészet a Radnótiban 18

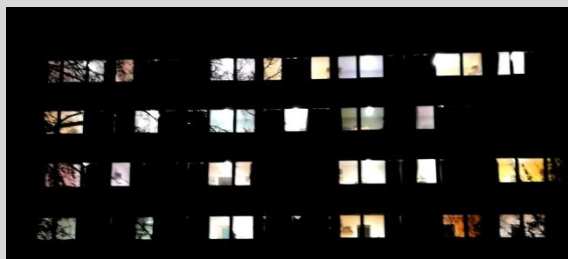
A történelem íze 21

Köszönjük a munkátokat! 24

2

NYOMTATOTT KIÁLLÍTÁS: KREATÍV SZÓALKOTÁS

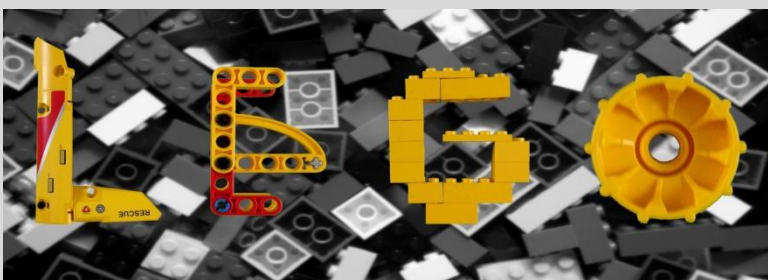
Válogatás diákjaink legjobb idej és előző tanévi alkotásaiból

Márta Renáta 9.T

Fajka Lilla 10.A

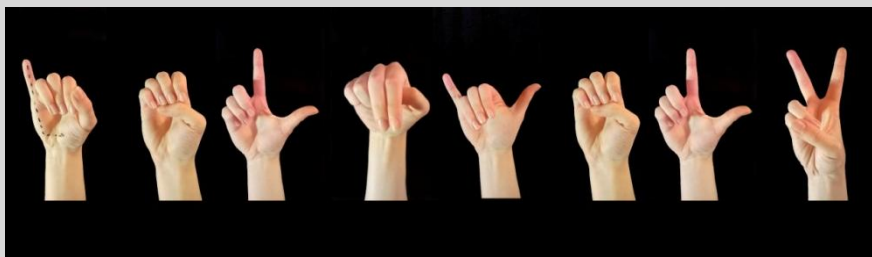
Kalmár Levente 11.A

Angyal Dalma 10.C

Tráser Nándor 11.B

Kiss Rebeka 11.A

Thurzó László 10.A

Szabó Helga 11.A

Balog Tamás 10.T

Ónodi Boglárka 10.C

Barta Gergely 10.A

Főszerkesztő: Kónya Zsuzsi 10.D

Kedves Diákok!

Elérkeztünk ezen tanév utolsó számához, de még közel sincs vége az évnek, még csak most jön a java: kulturális fesztivál, projekt napok, ballagás. De a kellemetlenebb része is sajnos hátra van, értsük ezalatt az utolsó nagydolgozatokat, a jegyek lezárását, a napi négy bögre kávé elfogyasztását, vagy akár a könnyes búcsút iskolánktól két és fél szomorú hónap erejéig.

Ebben a számban is megtalálhatóak lesznek a megszokott, állandó rovatok. Interjúkat olvashattok tanárainkkal, iskolánk dolgozóival, volt Radnótis diákokkal; betekintést nyerhettek diáktársaitok munkájába, verseket olvashattok, rajzokat csodálhattok, és egy sikeres projekt alkotóival is megismerkedhettek. Színházas rovatunkban az év eddigi előadásairól számolunk be, valamint az "emberség" kérdéséről kérdeztük a véleményeteket.

Messze van még az az utolsó tanítási nap, de mindenkinek sok kitartást, sikert kívánok a hátralevő hetekben, remélem, mindenki elégedett lesz a jegyeivel és eredményeivel. Mozgalmas év volt, és ha minden igaz, jövőre is ugyanilyen izgalmas lesz, kíváncsian állunk elébe. Köszönöm, hogy ennyien részt vettetek az újság szerkesztésében, olvastátok és érdeklődtetek, remélem, ez a következő tanévben sem fog változni. *Kónya Zsuzsi*

TARTALOM:

2. oldal	Nyomatott kiállítás
3. oldal	Szerkesztői köszöntő és tartalom
4.-5. oldal	Akik a háttérben értetek dolgoznak
6. oldal	Tanári aranyköpések
7. oldal	Ön miért lett tanár?
8. oldal	Egykor radnótisok voltak
9. oldal	Cserediák program Afrikában
10.-11. oldal	Idegennyelvi oldalak
12. oldal	Színházi rovat
13. oldal	Ti mondtátok
14. oldal	Európainak lenni
15. oldal	Vissza a természetbe
16. oldal	Művészet és tudomány
17. oldal	Ki-mit tud Leonardóról? - Quiz
18. oldal	Költészet a Radnótiban
19. oldal	Verseket angolul
20. oldal	Nektek ajánljuk
21. oldal	A történelem íze
22. oldal	Rejtvények
23. oldal	Mi is az a parafrázis?
24. oldal	Köszönjük a munkátokat

IMPRESSZUM:

Főszerkesztő:
Kónya Zsuzsanna 10.D

Címlap:
Viharos Márta 10.A

Szerkesztést segítő tanárok:
Fiedler Judit (koordinálás)
Müller Judit
(idegennyelvi oldal)

Csősz Róbert
(történelem)

Plugor Magor (nyomda)
Vajdáné Sásdi Mercedes
(korrektúra)

Kiadja: Radnóti DÖK

Felelős kiadó:
Gál Béla intézményvezető

Megjelenik: évszakonként
Példányszám: 200db

Szegedi Radnóti Miklós
Kisérleti Gimnázium
www.rmg.hu

4

AKIK A HÁTTÉRBE ÉRTETEK DOLGOZNAK

Bemutatjuk iskolánk oktató és nevelő munkáját segítő munkatársait

A rovatot vezeti: Márta Renáta (9.T) és Stempel Katica (9.C)

SIKETNÉ HÓBE JUDIT – KÖNYVTÁROS

„2016. június 1-je óta dolgozom az iskolában, a tanév egyik legmozgalmasabb időszakában érkeztem. Egy könyvtárostánár sok mindent csinál, de bármilyen meglepő, a munkahelyén nem, vagy csak nagyon ritkán olvas. A legfontosabb feladatom a diákoknak, kollégáknak a segítése. A tanév legnehezebb időszaka a szeptember, akkor egy célom van, „túlélni” a tankönyvosztást! Nagyban segíti a munkámat, hogy okos és kedves diákok, segítőkész kollégák vesznek körül. Ha tehetném, akkor kialakítanék egy raktárt, mert folyamatos helyhiánnyal küzdök. Ha szabad felhasználású pénzüsszeg állna rendelkezésemre, akkor több kortárs ifjúsági irodalmat vásárolnék, elhelyeznék néhány számítógépet és kialakítanék egy közösségi teret is. Szeretném megmutatni a diákoknak, hogy a könyvtár nemcsak a tanulás, hanem a kikapcsolódás helyszíne is lehet.

SZARKA-KOVÁCS ERIKA – PORTÁS

„3 és fél éve dolgozom az iskolánkban. Egy portás feladata nagyon meghatározó. Kulcsokat adok ki, tájékoztatom és segítem a gyerekeket, hogy érvényesülni tudjanak, beszélgetek a szülőkkel, valamint eligazítom őket. A munkám kihívása a gyerekek szeretete, mert ha szereted a gyerekeket ők is szeretni fognak téged. A legpozitívabb tapasztalat a munkámban az, hogy a gyerekek 80%-a köszön, tiszteletet ad a Radnótiban. A munkámmal kapcsolatban a rugalmasabb tájékoztatáson változtatnék, mert nagyban nehezíti a feladataimat, ha nem kapom meg időben az információkat.”

GÖRÖG EMESE – PORTÁS

„Lassan 1 éve dolgozom az iskolában, 20 év után jöttem haza, Magyarországra Argentínából. Én úgy gondolom, elég jó kapcsolatban állok a tanárokkal és a diákokkal egyaránt. Itt mindig van sürgés-forgás. Ami egy kicsit nehezíti a munkámat, hogy kevesebb információt kapunk meg, így nehéz segíteni a diákoknak, a szülőknek, a tanároknak. Szeretem a munkám, a diákokat és magát ezt a környezetet is. Munkám révén olyan környezetben vagyok, ahol van arra lehetőségem, hogy nap mint nap új dolgokat tanuljak. Ha változtatnom kéne valamin, talán azon tudnék, hogy máshova tenném az ablakot, mert elég nagy a huzat.”

GOMBOS IMRÉNÉ- VEGYÉSZ LABORÁNS

„Miután letettem az érettségimet itt a Radnótiban, kémia laboránsként itt is maradtam. Érdekes volt számomra, hogy akik egy évvel ezelőtt még a tanárim voltak, akkorra már a kollégáim lettek. Mai napig a kémia tagozatos diákok ismernek a legjobban, hiszen velük találkozom nap mint nap. Feladatom a vegyszerek és laborszerek megrendelése, tárolása és nyilvántartása, valamint az órákon bemutatott kísérletek összeállítása és elpakolása. Van, hogy a diákoknak is segítek felkészülni a versenyekre. Nagyon szerettem idejárni és imádom itt dolgozni, 14 éves korom óta idejárom minden nap, de még mindig nem jártam ki ezt az iskolát.”

Bemutatjuk iskolánk oktató és nevelő munkáját segítő munkatársait

A rovatot vezeti: Márta Renáta (9.T) és Stempel Katica (9.C)

GAZDASÁGI IRODA

KATONA LÁSZLÓNÉ 2019 januárjától, **TÓTH TIBORNÉ** pedig 2015 júliusa óta dolgozik a gazdasági irodában. *De ti vajon tudjátok, hogy mi az ő munkájuk?* Nos, az iskola üzemeltetéséhez, működtetéséhez kapcsolódó feladatok tartoznak a munkakörükbe. *Röviden:*

- a portaszolgálat, takarítás megszervezése, biztosítása,
- az iskolai és egyéb rendezvényekkel kapcsolatos ügyintézés,
- az iskolában található anyagok, eszközök beszerzése, nyilvántartása, leltározása, selejtezése,
- az intézményt érintő hibabejelentésekkel, karbantartásokkal, felülvizsgálatokkal kapcsolatos ügyintézés.

„Sok esetben azonnali megoldásra van szükség, de mi csak elindítani tudjuk az ügyintézés folyamatát. Ebből következik, hogy örömet okoz, ha az elindított ügyintézéseink nyomán gyorsan születik megoldás. A feladataink során sok emberrel kerülünk kapcsolatba, a siker érdekében együtt, csapatban kell dolgozni.”

TITKÁRSÁG

SOMOSINÉ SZILVIA „A Radnótiban 2018. szeptemberétől dolgozom, iskolatitkárként. A munkakörben 10 éves "múltam" van, melyet egy általános iskolában szereztem. Fő feladatom a személy-és munkaügyi feladatok előkészítése, intézése.

Egy új feladat, amit még nem csináltam, vagy ami valamiben eltér a szokásostól, az igazán motiváló. Szeretem, ha a feladattal kapcsolatban kutatni kell, új információt kell gyűjteni vagy kreatívan lehet megoldani. A túlszabályozott környezet, amiben dolgozunk, gyakran több nehézséget okoz, mint a feladat maga. Jó lenne, ha az, aki a szabályokat hozza, maga is dolgozna abban a környezetben, amit teremtett. Valószínűleg másként látná és oldaná meg a teendőit.

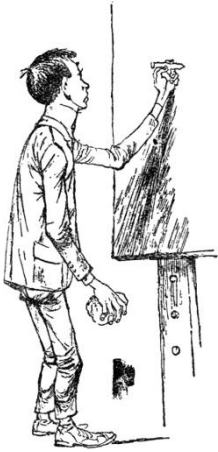
Jó kapcsolatteremtő vagyok, és tudom, mennyire fontos a megfelelő minőségű és érthető, befogadható információ. Erre különösen nagy figyelmet fordítok minden esetben és jól is hasznosul a napi munkám során.”

KRIZSÁN ANNA „2017 óta vagyok "radnótis", azóta foglalkozom a tanulók nyilvántartásával, a diákok problémáival, kéréseivel, azaz mindennel, ami titeket, diákokat érint. A versenyekre való utaztatás megszervezésétől kezdve, a magántanulói határozatokon át a diákigazolványok és matricák beszerzéséig, érintve még az érettségi másolatok kiadását, a meghívók és tarisznyák elkészíttetését a ballagásra, a szülőkkel való kapcsolattartást, a postázást, és ami mostanában különösen aktuális: a felvételik folyamatának ügyintézését egészen a beiratkozásig. Meglehetősen összetett munkakör, nem is gondolnátok, milyen sok papírmunkával jár egy-egy ügymenet, ezt korábban én sem gondoltam volna.

Az idő mindig hiánycikk az irodában. Kifejezetten szeretek problémákat megoldani, de sokszor nagyon szoros határidőkkel dolgozunk, ami számomra nehézséget jelent, hiszen a mindennapi feladataim közé be kell illesztenem a hirtelen jött kéréseket is, amelyeket egyébként örömmel teljesítek, csak olyankor versenyeznem kell az idővel. A szeptember eleji nagyszünetek kétségkívül komoly kihívást jelentenek. De még akár nyáron is kialakulnak kényes sorok az ügyfélfogadási időben, látszólag hiába üres az épület. Ilyenkor a telefon is egyfolytában csörög, nagyon változatos kérések és kérdések érkeznek. Mindig meglepődöm, hogy milyen sokféle ügyes-bajos dologgal találkozom.

Amikor kétségbeesett arcok jelennek meg az ajtóban, hogy elhagytak egy telefont, pénztárcát vagy iratokat és sikerül visszajuttatnunk a tulajdonosnak, vagy amikor egy látszólag lehetetlen feladat elé állítanak, és a végére tudok járni, örömmel tölt el. A diákokkal való együttműködés számomra pozitívumot jelent, kifejezetten szeretek veletek dolgozni. Van, aki szinte régi ismerősként tér vissza a titkárságra kérni valamit. Ilyenkor az is örömet okoz, hogy emlékszem az illető nevére, holott nem találkozunk rendszeresen. A nyári szünet aktívan telik, de kétségkívül nyugalmas időszak, hiszen a tanárok és a diákság nincsenek bent az épületben, nincsen csengőszó, ricsaj sem. A Radnóti(Sok(k) példányait is szívesen lapozgatom, mindig elámulok, mennyi tehetséges diák jár hozzánk..”

PATAKI BALÁZS TANÁR ÚR

- ☺ A kardot nem lehet megenni.
- ☺ Az egyház és a pampogó pápák reakciója erre pedig az volt:
Oh God damn!
- ☺ Na akkor hol is koldultak a ferencesek? Az erdőben Bambitól nem igazán lehet koldulni!
- ☺ II. Vak Béla szemtelen gyerek volt.,
- ☺ Valószínűleg én a „Te is, fiam, Brutus?” helyett azt mondtam volna, hogy „ÁÁÁáÁÁááÁáÁÁ”
- ☺ A hagyományőrzésnek nagy hagyományai vannak.

VÁRHIDI GYULA TANÁR ÚR

- ☺ ...és Claudius úgy volt vele, én nem bántom, ő sem bánt... szép állat az elefánt.
- ☺ Tanulatók már Berzsenyit? Nem? Hát akkor hol tartotok?
értetlen csend a diákok részéről
- JA, ÉN VAGYOK A MAGYARTANÁROTOK!
- ☺ Kérdezze meg kezelőorvosát, magyartanárát!

SCHULTZ JÁNOS TANÁR ÚR

- ☺ Látom, hogy azon gondolkozol, mi van a menzán. Tömeg. Tömeg és furcsa szagok.
- ☺ Ez az a kategória, amikor mondják neked, hogy hozz virágot, te meg kimész egy lánctalpassal a mezőre virágot szedni.
- ☺ Gondolom ért már nagyobb trauma, mint hogy eléd vágták a részhalmaz jelet... Emlékszem az első kelkáposztafőzelékemre. Visítottam...
- ☺ A legtöbb diákba egy védekezőeszköz van beleépítve. A természetes lustaság megakadályozza a felszorzást.
- ☺ Értekezleteken gráfokat rajzolgatok. Olykor ki is színezem őket.

HUBER MÁTÉ TANÁR ÚR

- ☺ És mi az a kompaktió, Hanna? Nem, az nem az a hely, ahol hajót lehet olcsón vásárolni.
- ☺ És Balázs, milyen anyag van oldva a tengervízben nagyon sok?
Balázs gondolkodik, mert trükkös kérdésre számított
- Na, mondd már, mivel fűszerezed a kajádat, ha anyu nem figyel és elrontja?
- K...Kálcium-
- NE IS FOLYTASD.
- ☺ Majd 10 év múlva valaki megkérdezi tőletek, hogy mely hegységek tartoznak a Variszkuszi-hegységrendszerbe, ti meg hálát adtok az égnek, hogy az a fura szakállas ezt is megtanította.
- ☺ Most lelke csendességében mindenki idézze fel, mit mondtam legutoljára.
- ☺ Mi ez itt? Ez az alábukási zóna, mint a földrajz teremben az első pad. Látom, ha valaki puskázik, és azonnal lebukik.
- ☺ Ha valaki ezt nem tudja, azt leküldöm egészen az asztenoszféráig!

RAUSCH-MOLNÁR LUCA tanárnő francia-angol

Mikor és miért döntött úgy, hogy tanár lesz?

Én azt hiszem, minden szerettem volna lenni egyszerre... Szívesen belevágtam új dolgokba, és ezek többnyire tetszettek is, úgyhogy nem volt könnyű eldönteni, hogy zenész, divattervező, kutató, vagy tanár legyek. Aztán az egyetemi évek alatt rájöttem, hogy egy iskolában minden van: lehet zenélni, rajzolni, sportolni, és természetesen tanítani, amit nagyon élvezek. Ráadásul tudok mellette tudományos kutatást végezni az egyetemen, illetve önkéntes tolmácsként Magyarország egyetlen hajléktalan színpadával dolgozni.

Miért a francia és angol tantárgyakat választotta, illetve mit szeret a legjobban bennük?

Nem is annyira én választottam ezeket, sokkal inkább a nyelvek találtak meg engem még gyerekkoromban. A legjobban azt szeretem a nyelvoktatásban, hogy a nyelv eszközzé válik, és olyan ajtókat nyit meg, amik a legváltozatosabb témákat és kalandokat rejtik: gyakorlatilag bármilyen érdeklődési kör, tudományterület, vagy művészeti ág szerepet kaphat a nyelvórákon. Úgy érzem, a nyelvek segítségével kitérül előttünk a világ. Angliában éltünk már, mikor elkezdtem beszélni, így az angol nyelv – még ha nem is az anyanyelvem – más „fiókban” van, mint az idegen nyelvek. Ezért kézenfekvő volt, hogy általános iskolában ne angolt, hanem franciát tanuljak. Mindig is szerettem ezeket a nyelveket, főleg azt a rengeteg irodalmi és kulturális kincset, amit általuk megismerhettem.

Mi az, ami minden nap motiválja, hogy tanítson (azon kívül, hogy ez a munkája)?

Az a kreativitás, amit tanárként kibontakoztathatok, és az, amit a diákokból előhozhatnak az óráim, minden napot különlegessé tesz: minden nap közösen alkotunk valamit. Ezt élvezem a legjobban.

Nem furcsa egyszerre két nyelvet tanítani? Van, hogy néha összekever dolgokat?

A nyelvek közti váltás nem esik nehezemre, sőt úgy érzem, ha már egy idegen nyelvet tud az ember, könnyebb a második nyelv tanulása – én is gyakran vonok párhuzamot az órákon a két nyelv között, mert azok jobban hasonlítanak egymásra, mint a magyar nyelv bármelyikre.

CSÚRI PÉTER tanár úr kémia-informatika

Mikor és miért döntött úgy, hogy tanár lesz?

Az 1. osztályos tanító nénim már rám bízta a többiek munkafüzetének javítását. Második év tavaszán külön ültetett az egyik diáktársammal, hogy korrepetáljam őt számtanból. Órán nem kellett a többiekre figyelniük, külön foglalkozhattunk saját ütemben az anyaggal. Tanév végére két jegyet javított a diák! Felsőben és gimiben is rendszeresen megkerestek az osztálytársaim, ha valamit nem értettek: ma is emlékszem az őszinte: „Ja, most már értem!” felkiáltásukra. Ezt fűszerezte néhány megtartott fordított óra – így igen fiatalon, már 7-8 évesen tanár akartam lenni.

Miért a kémia és informatika tantárgyakat választotta, illetve mit szeret a legjobban bennük?

Amint 7. osztályban megjelent a kémia, én egyből beleszerelmesedtem. A természet megfigyelése és megismerése mindig is óriási örömmel töltött el, így minden természettudományos tantárgy érdekelt, de a kémia világa, a tárgy tiszta logikája, a dolgok kiszámíthatósága különösen megfogtak. Persze ehhez kellett egy nagyon jó

tanár is...

Gimnáziumba már úgy mentem, hogy kémia-matematika szakos tanár leszek. Ennél határozottabban már csak azt tudtam, hogy Szegeden szeretnék egyetemista lenni. Szegeden akkoriban azonban nem indult matematika-kémia szakos képzés. Bár megfordult bennem az is, hogy asztrokémikus leszek, de ilyen képzésről sem hallott senki, így ez kósza ötlet maradt.

A környezetem próbált lebeszélni arról, hogy tanár legyek. Más alternatíváról azonban csak OKTV-eredményem után voltam hajlandó gondolkodni, míg végül egy egyetemi nyílt napon a rektorhelyettes tanácsa alapján vegyésznek jelentkeztem.

Az informatika –egész pontosan a számítástechnika– ötlete negyedéves koromban került elő, mint szak. Hiába invitáltak dolgozni a tanszék(ek)re, én annyira középiskolában akartam tanítani, hogy végül egy bölcs észrevétellel bocsátottak utamra: „Szép, szép, hogy tanár akar lenni, de egyetlen kémia szakkal nem fog tudni elhelyezkedni.” Ezért választottam (volna) a számítástechnika képzést – de az egyetem nem engedte, hogy felvegyem azt a szakot. Így lettem előbb programozó matematikus, és csak utána végeztem el a számítástechnika tanárszakot.

Mi az, ami minden nap motiválja, hogy tanítson (azon kívül, hogy ez a munkája)?

Egyszerűen szeretek tanítani. Sohasem arra koncentrálok, hogy én élvezzem az órát – az a jó, ha a diákokon látom, hogy ők élvezik. Ha láthatóan jól érzik magukat és gazdagabban távoznak a tanóráról, mint ahogy jöttek, ha megértettek valamit a környező világból, akkor érzem én is jól magamat. Az a tudat motivál, hogy (talán) ma is (át)adhatok valamit valakinek. Hogy segíthetek annak, aki tudni akar, aki szeretné a természet csodáit megismerni. Hogy együtt dolgozhatom veletek – mert a tanítás-tanulás csak közösen tud hatékony lenni. Hogy megláthatom ugyanazt a csillogást egy-két diák szemében, mint ami (kis)diákként erre a pályára vonzott.

NÁSZAI ANNA

„Sziasztok!

Nászai Anna vagyok, 2014-ben végzett Radnóti, jelenleg ötödéves orvostanhallgató a Szegedi Tudományegyetemen. Mikor ezeket a sorokat írom, épp 1 napja értem haza Genfből, az 54. European Society for Surgical Research konferenciáról. A kutatási eredményeimet adhattam elő, amit az SZTE-ÁOK Sebészeti Műtéttani Intézetben folytatok. **Elsős egyetemista korom óta vagyok Szent-Györgyi Hallgató**, az orvosbiológiai kutatások fejlődéséért létrejött alapítvány ösztöndíjasa. Ami jó hír, hogy a kutatni vágyó középiskolásokat is várják, sokan már közületek is tagok! ☺ (Reklám vége. ☺)

Az utóbbi pár évben **bekapcsolódtam az intézet oktatói tevékenységébe**, demonstrátorként az alsóbb évfolyamokba járó magyar és külföldi hallgatóknak tanítok sebészeti gyakorlati alapismereteket és mikrosebészeti technikákat. Nagyon élvezem, hogy oktathatok, és ezáltal a kommunikációs képességem és az önbizalmam is sokat javult.

Az egyetem **számos lehetőséget biztosít**, hogy külföldön is kipróbálhassátok magatokat. Fél évet tölthettem a Joint Program for

European Medical Studies keretében Amszterdamban, és idén nyáron az International Federation of Medical Students' Associations segítségével **Japánba készülök 1 hónapra**.

Az orvosi első éve volt Radnótisként nem volt kihívás; a biológia-, kémia- és fizikatudásom elég alap volt ahhoz, hogy könnyen boldoguljak. Az utána következő években pedig az ember gyorsan rájön, hogy az emberi agy sokkal nagyobb információmennyiség befogadására képes, mint azt középiskolásként sejtettük. (Ez bármilyen egyetemre kiterjeszthető állítás.)

TERTELI ROLAND

„A Szegedi Tudományegyetem Mérnöki karán voltam hallgató 2 évet mechatronikai mérnök szakon. Mindenképpen ajánlom annak, aki szeret rajzolni, tervezni és számolni. (Aki inkább bütykölni szeret, annak NEM ajánlom!)

Sokan mondják, hogy az egyetemi évek lesznek a legjobbak az életemben, de az ember ezt középiskolásként még elengedi a füle mellett. Ám hamar kiderül, hogy az egyetem tényleg egy SZUPER hely! Persze tanulni kell meg minden, de ezt egy Radnótisnak nem kell elmagyarázni...

Mindenkinek **ajánlom figyelmébe** itt Szegeden az egyetemeken működő **Hallgatói Önkormányzatot(HÖK)** és a **hozzá tartozó Szakos Érdekképviselőt(SZÉK)**. Az egyetemi rendezvények lebonyolítása mellett, hogy melós, elképesztően jó buli. Ahogy összeálltok öten, tízen és teljesen önállóan leszerveztek egy disznótort (MK-s rendezvény), vagy egy bált, az egyrészt **közösségkovácsoló**, másrészt **rengeteg tapasztalatot tudsz gyűjteni** a világról, ami téged valóban körbevesz.

A Mérnök karon működik a **pneumobil** csapat. Ide bárki jelentkezhet, már golya évében is, ahol rengeteg szakmai tapasztalatot lehet szerezni. **A tanárok és a veteránok is nagyon segítőkészek**. A csapat évről évre nagyon jó eredményeket ér el, melynek köszönhetően akár **egy nagyobb céghez is bekerülhetsz gyakornoknak, ha ügyes vagy**. A karon duális képzés működik, mely azt takarja, hogy egy általad választott cégnél nyáron vagy évközben mérnöki szakmai gyakorlaton vehetsz részt, és még fizetnek is érte.

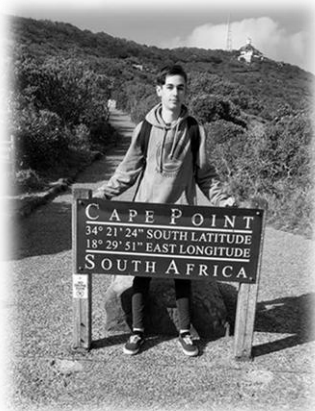
Az **egyetemen magadra és a haverjaidra vagy utalva**. Mindent magadnak kell intézni, szóval érdemes odafigyelni a hirdető táblákra valamint a Neptunra információért. Amennyiben bármi kérdésed van az SZTE-ről vagy a Mérnökkarról, keress nyugodtan, szívesen válaszolok, ha tudok! Sok sikert kívánok a további tanulmányaidhoz!

Rovatvezető: Gémes Lili 12.D Cserediák: Hajdú Bence 10.A

A már jól ismert Rotary-szervezet diákcseréi lehetőségei igen széleskörűek. A tanulóknak nem csupán a célállomás kiválasztásában van szabad mozgásterük, hiszen a kiutazás időtartamát is tetszés szerint határozhatják meg. Ezáltal a diákok körében egyre népszerűbbé váltak az úgynevezett „rövid programok”, melyek adott esetben 1, 2 vagy 3 hónapot vehetnek igénybe. Ezen programok elsősorú előnye, hogy a nyári szünet leforgása alatt teljesíthetők, tehát (az egyéves kiutazásokkal ellentétben) nem járnak együtt évisméltással.

Iskolánk egyik 10.-es diákja (egyelőre ☺) a rövid program mellett döntött, így a nyáron lehetősége nyílt egy hónapot Afrika szívében, Fokvárosban eltölteni. Bence lelkesen mesélt iskolaújságunknak élményeiről:

„Ahogy leszálltam a repülőről, egy rendkívül befogadó légkörbe csöppentem bele, lufival és rajzokkal vártak rám. Viszont az első hét az emberek nyitottsága ellenére kicsit nehéz volt, hiszen meg kellett tanulnom alkalmazkodni egy új közeghez és egy teljesen más kultúrához.

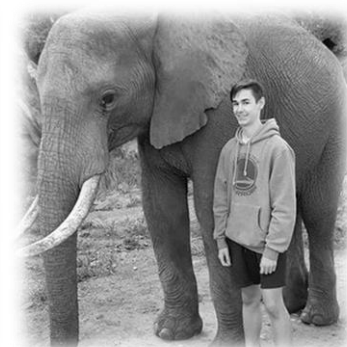
Az ottaniakon kívül a többi cserediákkal is lehetőségem nyílt megismerkedni. Rövidesen életre szóló barátságok szövődtek. Az együtt átélt szafari túra és a veszélyes kalandok azt hiszem, mindannyiunk számára felejthetetlen emlékek maradnak.

A szórakozáson kívül elmondhatom, hogy rengeteget is tanultam, sokat fejlődött az angoltudásom. A második héttől kezdve már angolul gondolkodtam és álmodtam.

Bár még a kiutazás előtt megszereztem a B2-es szintű nyelvizsgát, úgy gondolom, nagyban hozzájárult ez az 1 hónap ahhoz, hogy ma már sokkal magabiztosabban, illetve bővebb szókinccsel beszélek angolul.

A jövőre nézve, terveim között szerepel egy év Mexikó is, amire most augusztusban indulnék. Utána pedig, ha hazaértem, még egyes rövid táborok is szoba jöhetnek.

Összességében elmondhatom, hogy remek élmény és felejthetetlen tapasztalat volt számomra ez az egy hónap. Bátran ajánlom mindenkinek, hogy vágjon bele, ha adódik rá lehetősége.”

10

WHAT DO PEOPLE EAT AROUND THE WORLD?

FIND OUT BELOW!

A rovatot szerkesztik: Hidegkuti Luca 11.D (spanyol), Fényes Gertrúd tanárnő (orosz), Bíró-Müller Judit tanárnő(angol)

SCOTLAND

HAGGIS: Historically, when hunters made their kill, they would use up the offal, which went off first, using the cleaned animal's stomach as a cooking bag. Minced heart, liver and lungs are bulked out with oatmeal, onions, suet, seasoning and spices before cooking. Nowadays natural casings are still used, but synthetic ones are becoming more common

ESPAÑA

CHURROS: Es una comida española bastante típica. Es de una masa a base de harina cocinada en aceite. Comemos para el desayuno o de postre con chocolate y azúcar. Es muy conocido en los Estados Unidos, en México y en Andalucía también.

PAELLA

Esta comida valenciana se ha convertido en uno de los iconos de la gastronomía española, y es también su comida nacional. Sus ingredientes son arroz, aceite de oliva, pollo, y tomate, pero hay muchas variaciones. Su nombre significa sartén en.

TAPAS

Estas son porciones pequeñas, pueden ser de jamón, queso, chorizo o bocadillos. Generalmente están servidos con las bebidas, o antes de la comida principal. Hay bares para estas comidas. Su nombre viene de la anécdota que antes ponían tapas en las copas de vino para protegerlas de los insectos, y sobre estas tapas ponían las porciones de comida que comían con el vino.

РУССКАЯ КУХНЯ

Найдите объяснения этих слов!

А) пироги Б) квас В) солянка Г) холодец Д) блины Е) винегрет Ж) щи

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.

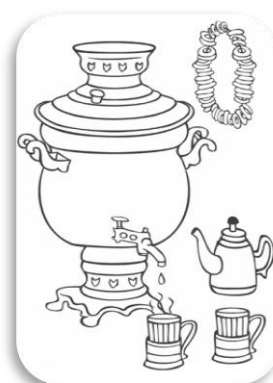

1. Это суп с капустой. Список ингредиентов включает мясо, приправы и кислую заправку из капустного рассола.
2. Этот салат готовят из отварных свеклы, картофеля, фасоли, моркови, а также соленых огурцов и лука.
3. Один из древнейших русских напитков, который любили все – от крестьян до царей. Его стали делать из готового печеного хлеба, сухарей.
4. Это мясное желе. Готовится из густого мясного бульона с кусочками мяса, варят мясо несколько часов, а потом охлаждают.
5. Это вкусное блюдо готовят на бульоне из мяса, грибов, рыбы.

В бульон обязательно добавляют кисло-соленые продукты: огурцы или грибы, маслины, лимон, рассол.

6. Это знаменитая русская еда из жареного тонкого теста. Изначально они считались обрядовой пищей, готовились на Масленицу или на поминки.

7. Это традиционное блюдо пекут в основном из несладкого теста с различными начинками – от мясных и рыбных до фруктовых и творожных.

A német oldalt szerkesztette: Vida Beatrix (11.C), Terhes Dóra (11.C) és Szántó Anna (10.B)

Jedes Jahr gehen wir Ski fahren und natürlich essen wir immer in der Hütte zu Mittag (ein spezielles Restaurant auf dem Berg) Zum Beispiel: Käsespätzle, Kaiserschmarrn, Germknödel und Wiener Schnitzel. Wir bezahlen immer ein Vermögen für diese Mahlzeiten. Also entschieden wir uns eine Umfrage zu starten. Wir haben unsere deutschen Freunde nach ihrer Meinung gefragt. Denkst du, dass Deutsche Leute wirklich diese Gerichte in ihrem Alltag essen oder ist es nur für die Touristen?

NELE:

„Wir in unserer Familie essen **Käsespätzle** eher weniger, sowie die Speise **Germknödel**. **Kaiserschmarrn** hab ich ehrlich gesagt noch nie gegessen. könnte auch daran liegen, dass wir jetzt nicht immer so typisch deutsch kochen. Aber was ich oft esse und auch liebe, ist **Schnitzel Wiener Art**. Wir essen diese Speise meist mit Pommes. Dieses Gericht wird auch fast in jedem Restaurant angeboten.“

FELIX:

„Ich persönlich habe noch nie **Kaiserschmarrn** oder **Käsespätzle** gegessen. Aber **Germknödel** und **Wiener Schnitzel** esse ich oft. **Germknödel** vorallem in der Winterzeit und **Wiener Schnitzel** mehr im Sommer. Das alles ist kein typisches Kantinenessen. Meine Mutter macht immer **Germknödel** selbst.“

JULIA:

„Also... Diese Gerichte wie **Käsespätzle** oder **Germknödel** isst man eher im Winter, wenn man Skifahren geht. Aber das sind Gerichte die eher auf das Bundesland Bayern hinweisen. Meine Mama macht nichts ausser **Wienerschnitzel**, das gibt es ab und zu mal. Also es sind die typischen Gerichte nur für die Skigebiete.“

Alles in allem kamen wir zu dem Ergebnis, dass diese Gerichte nur Stereotypen sind, aber wir sind sicher, dass diese Gerichte Skifahren speziell machen. (V.B und T.D)

			
<p>Die Toblerone wurde im Jahr 1908 von den Chocolatiers Theodor Tobler und Emil Baumann erfunden. Die Form der Schokolade war inspirated aus dem Berg Matterhorn.</p> 	<p>Die beliebteste Schokolade der Welt ist Milka. Die Fabrik wurde 1825 gegründet. Im Jahr 1901 wurde der Markenname „Milka“ registriert; das Akronym entstand aus der Zusammenziehung der Wörter „Milch“ und „Kakao“. Es gibt viel raffinieren.</p> 	<p>Die Karamell–Erdnuss–Bonbons sind ein Favorit von vielen. Es existiert nur in einer einzigen Variante.</p> 	<p>"Qualität im Quadrat." Es gibt 35 Arten von kleinen Plätzen. Jeder findet seinen Favoriten unter ihnen.</p>

Az idei tanév is bővelkedett az iskolánk által szervezett színházi élményekben, és most az utolsó - tavaszi - szám keretei között kicsit visszatekintünk, mi mindent is láthattunk. Illetve arról is megtudhatsz egymást, jövőre mi minden vár ránk...

ÖRKÉNY ISTVÁN - TÓTÉK

Ugyan Örkény klasszikusában eszközöltek pár változtatást, a Tót család ebben a változtatban is szorgalmasan dobozolt az Órnagy úr kívánságára. Egy szórakoztató, ám gondolkodásra készítő előadást láthattunk a Szegedi Nemzeti Színházban.

WILLIAM SHAKESPEARE - HAMLET

A budapesti Vígszínházban Eszenyi Enikő rendezésében, Ifj. Vidnyánszky Attila főszereplésével néztük meg Shakespeare egyik legismertebb tragédiáját. A modernizált köntös alatt a darab örökérvényű üzenete cseppet sem veszett el, remek előadást láthattunk. A színészek többször bevonták a közönséget, a méltán híres egérfogó-jelenetbe néhány szerencsés be is léphetett, hogy a lehető legközelebről figyelhesse Claudius reakcióját.

WILLIAM SHAKESPEARE - SZENTIVÁNÉJI ÁLOM

Shakespeare kedvelt komédiáját eredeti szöveggel, ám szintén mai "csomagolásban" adták elő a Szegedi Nemzeti Színház művészei. A kreatív megoldások a díszletben és a pompás kosztümök csak fokozták az élményt, amit a humorral átítatott darab kínál. Valódi sírva nevetős előadás lett a remek alapanyagnak és a tehetséges színészeknek köszönhetően. *(Madarász Fanni 10.D-s tanuló beszámolója alapján)*

Iskolánk tanárai a következő évre is több színházlátogatással készülnek. Megint utazhatunk Budapestre, a Vígszínházba, de a Szegedi Nemzeti Színház színes repertoárjából is válogathatunk.

Nyáron ugyan a kőszínházak zárva tartanak, de - mint mindig - városunk szívében megrendezésre kerülnek a Szegedi Szabadtéri Játékok, így a vakáció hónapjaiban is lesz lehetőségünk ilyen módon kikapcsolódnunk.

Kinyóné Kecskés Orsolya tanárnő indított egy színház Facebook csoportot, amihez érdemes csatlakozni, ha tudni szeretnél a közelgő programokról. *(RMG színház)*

A tavaszi szám körkérdéses rovatának kérdése: Mitől lesz ember az ember? A kérdés nehéz, és többféleképpen is megközelíthető. A választ az iskolai diákjaitól kérdeztem. Érkeztek nagyon hasonló válaszok, és voltak olyanok is, akiknek komoly fejtörést okozott a kérdésre minél precízebb és frappánsabb választ adni.

Szerintünk az érzésektől lesz több az ember az állatoknál. Továbbá az emberek képesek empátiát érezni mások iránt, nem úgy, mint az állatok.
(Iványi Zsolt, Molnár-Szirtesi Regő 7.M)

Véleményem szerint attól lesz más az ember, hogy tudattal rendelkezik, képes az empátiára, becsületes és tisztességes.
(Rácz Huba 9.A)

Attól ember az ember, hogy saját önálló és szabad gondolattal rendelkezik, ennek köszönhetően valami önállót, maradandót hozhat létre. Tudatosságának következtében tudja a tetteinek célját és okát.
(Ádám Imola 12.T)

"Attól ember az ember, hogy megválaszthatja a nemét." (Csanádi Noémi Napsugár 12.M)

Máshogy viselkednek az emberek, mint az állatok. Képesek érezni és érzelmeket kifejezni. Formálni tudják saját sorsukat, tudatosan cselekszenek és viselkednek.
(Hidvégi Luca 9.D)

Szerintem attól, hogy kitűz maga elé célokat, amiket megpróbál megvalósítani, és nem pedig úgy éli az életét, hogy nem próbál fejlődni, változni, hiszen ezeknek köszönhetően tudhat meg többet magáról, másokról és a környező világról.
(Szöllősy András 10.M)

Komoly beszélgetésbe kezdtem a 9.T-s lányokkal, sokat értekeztünk a témáról és egy igazán élvezetes beszélgetés alakult ki a szituációból: „Szerintünk, azért ember az ember, mert nem feltétlenül törekszik tökéletességre, de kibontakoztatja gondolatvilágát mások előtt, ám nem károsítja a másikat, nem törli le a másik szárnyát. Mindezek mellett felismeri a jót és a rosszat. Birja a nyomást, a terhelést és a kihívásokat, nem melleleg befordítható hüvelykujja van.” (Pozsár Panka, Fehérvári Marcsi, Heinrich Blanka, Schmél Boglárka 9.T)

Az európai parlamenti választásokra készülve a média rendszerint az Unió jövőjének szempontjából sorsfordító időszak lehetőségeire hívja fel a figyelmünket. A múltba tekintő történelmi rovat azonban most a – sokak által veszélyeztetettnek vélt – európai egységtudat kialakulásának fő állomásait, befolyásoló tényezőit veszi sorra.

Az Európa szó egyértelműen az ázsiai kontinensről elkülönülő földrajzi egységre utaló megnevezésként az i. e. 4. században, Arisztotelész és Hippokratész munkáiban jelenik meg először. Habár a kifejezés létezésére már az i. e. 8. század forrásai is utalnak, az akkor még homályos jelentésű szó csak az ázsiai és európai kultúra ütközése, a görög-perzsa háborúk hatására nyerhette el a megkülönböztetésben rejlő jelentőségét. Ezt a tartalmat néhány évszázad múlva, a római uralom korában veszítette el átmenetileg – hiszen a történelem első uniójaként is felfogható, három földrészt felölelő birodalomban, a római jog, az úthálózat, az egységes képet festő amfiteátrumok és fürdők államában feleslegessé vált az európai földrész megkülönböztetése. Erre csak – az egyik udvari költője által Pater Europae-ként dicsőített – Nagy Károly birodalomújító törekvései adtak ismét jó okot a 8-9. század fordulóján.

Ám éppen a Nagy Károly által is szorgalmazott keresztény kultúrkör kialakításának sikeressége miatt a következő öt évszázadban újra szükségtelemmé vált az Európa fogalom használata, hiszen a keresztény európai államok összetartozásának, másoktól való elkülönülésének tudatát mindennél erősebben határozta meg a közös vallás. A szellemében indított kereszties hadjáratok sora akár az első összeurópai vállalkozásnak is tekinthető, hiszen a Szentföldre tartó lovagok, akár francia, akár angol vagy éppen magyar nyelven gondolkodtak, egy céllal küzdtek a muszlim hódítók ellen.

Az európai egységtervek születését a kora újkorban az oszmán-török terjeszkedéstől és a kereszténység jelentőségének csökkenésétől való rettegés indokolta. A következő évszázadokban számos gondolkodó számára azonban az is nyilvánvalóvá vált, hogy a keresztény egységet a külső fenyegetettségnél is jobban veszélyeztetheti az egyes királyságok között állandóan fennálló háborús helyzet. Ezt a belső veszélyforrást mérséklendő az európai összefogás jelszavául a 17. századtól egészen napjainkig a béke eszméje szolgált. A háború nélküli együttműködés céljából vetette fel 1849-ben Victor Hugo francia író egy Európai Egyesült Államok és a közös piac gondolatát is, ám kezdeményezése nem talált széleskörű támogatásra.

A nagyobb mértékű, békés európai együttműködés életbevágó fontosságát a két világháború borzalmai bizonyították. Az 1920-as években Richard Coudenhove-Kalergi *Páneurópa* kiáltványában konkrét intézmények és közös parlament felállítására is javaslatot tett, a feszült 1930-as évek kedvezőtlen közegében a mozgalom azonban kudarcra ítéltetett. Ám a második világháború pusztítása már olyan félelmet keltett az európai államokban, amely egyértelművé tette a közösen elfogadott szabályokon alapuló összefogás halaszthatatlanságát. A szénbányászatot és az acéltermelést nemzetközi felügyelet alá helyező Európai Szén- és Acélközösség (1952) éppen azért jött létre, hogy ellehetetlenítse a szerződő államok, elsősorban Franciaország és Németország egymás elleni fegyverkezését, esetlegesen egy újabb háború kitérését.

A hat tagország (Belgium, Franciaország, Hollandia, Luxemburg, NSZK, Olaszország) együttműködését az 1957-ben Rómában aláírt egyezmény fűzte szorosabbra, megalapítva a tagállamok közös piacát realizáló Európai Gazdasági Közösséget. Az 1970-es években már a tagállamok sorának bővítésére és az első európai parlamenti választásokra is sor került, két évtizeddel később a hidegháború lezárulásának eredményeként pedig az 1992. február 7-én aláírt maastrichti szerződésben rögzítették az Európai Unió létrejöttét – amely napjainkig eredményesen szolgálja az Európán belüli béke megőrzését.

Készült Ferwagner Péter Ákos, a SZTE Történelmi Intézet docensének 2019. 03. 19-én az iskolában tartott előadása alapján.

Rovatszerkesztő: Szalai Virág 9.B

Kiskoromban sokat játszottam nagymamámnál a kertben. Egyik nap felfedeztünk egy különleges fából készített „dobozt”, közelebről is meg akartuk vizsgálni, de nagypapám ránk szólt: Ne menjetek közelebb, mert megcsípnek titeket a méhecskék. Később, amikor már nagyobb lettem, megkértem papámat, hogy mutassa meg közelebről. Ő adott rám egy **méhészkalapot**, ami nagyon vicces, mert a karimájáról egy háló lóg le, hogy ne tudják a fejemet és a nyakamat megszúrni a méhek.

A kis „doboznak” levehető volt az egyik oldala. A faborítás alatt egy **üvegfal** is volt, így láthatóvá vált, hogy mi zajlik a **kaptárban**. Ekkor láttam először életemben, ahogy a kis rovarok szorgosan dolgozva szaladgálnak ide-oda a hatszögletű sejteken. Nagypapám elmesélte, hogy ezeket a kis méheket, akiket látunk egyik nektárt és virágport gyűjteni, csak ők szereznek élelmet a

dolgozóknak nevezik, mert családnak. Ezek a méhecskék. A „fiú” herék nagyobbak, potrohuk a nincs fullánkjuk, csak egy

„lány” méhek a **herék**. A kicsit szélesebb a dolgozókénál, és nem dolgoznak, feladatuk van:

megtermékenyíteni anyát, azaz a királynőt. Életében egyetlen egyszer kaptárból, és a levegőben több melyek a párzásba belepusztulnak. Az ekkor megszerzett örökítőanyagot használja fel egész életében. Ő gondoskodik a méhcsalád új generációjának a létrejöttéről.

a **királynőt**. Egy 3-5 évig is élhet. párzik, ilyenkor kirepül a herével is kapcsolatot létesít, ekkor megszerzett örökítőanyagot

A méhek mesterséges otthonai többfélék is lehetnek. Magyarországon a legtöbb méhész úgynevezett **rakodó kaptárat** használ, ami több egymásra rakott fiókból áll, egy fiókban tíz keret van. A legtöbb esetben az anyát a legalsó részbe korlátozzák egy **anyarác**csal. Ez egy olyan rács a legalsó és a felette lévő fiók között, amin a dolgozók átférnek, de az anya és a herék a nagyobb potrohuk miatt nem. Ezáltal a fészek és a **fiasítás** a legalsó fiókba kerül. Ennek a célja a könnyebb kezelhetőség, **pörgetés**kor nem zavarjuk a fészekben zajló munkát. Fiasításnak nevezzük a viaszsejtekben fejlődő lárvákat. Nyitott fiasítás a még pete vagy álca (még be nem bábozódott méh lárva), ezeket az utódokat a dolgozók táplálják. A már bebábozódott méhek viaszsejtjei fölé a munkások egy kis viasz „tetőt” tesznek, ezzel is védve őket. A dolgozó méhek kb. 21 nap alatt fejlődnek ki, majd elfoglalják a **kolóniá**ban a helyüket.

A méhcsaládok a növények természetésében és fennmaradásában játszanak fontos szerepet. Azonban a változó körülmények miatt egyre több veszély fenyegeti őket, kipusztulásuk helyrehozhatatlan következményekkel járna.

A tudósok szerint igen nagy a baj. Az utóbbi 20 évben egyre nagyobb számban pusztulnak el a méhek világszerte, és a jelenség egyre csak erősödik. Csakhogy méhek nélkül nincsen élet. A Greenpeace kutatói szerint “ha a méhek kipusztulnak, négy évre rá az emberiség is követi őket”.

A méhpusztulásnak számos oka van, viszont most végre megvan a túlélésre a megoldás. Kifejlesztették azt a méhek számára ehető papírt, mely táplálékot nyújthat nekik a nagyvárosokban, és megóvhatja őket a tömeges pusztulástól. Az ehető “Bee saving paper” olyan glükózt tartalmaz, ami enegriával tölti fel a méheket.

Ezen felül viaszvirág magot is kevernek a papírba, valamint vizes bázisú, piros UV festékekkel teszik még vonzóbbá számukra a biológiailag lebomló újfajta méhmentő papírt. A tervek szerint az újságoktól, a parkoló jegyeken át, papírtányérokon keresztül még szatyrot is fognak gyártani belőle.

(gardenista.hu)

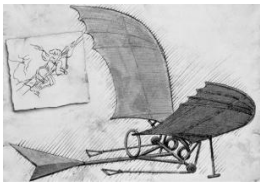

Sorozatunk egy aktualitással folytatódik, ugyanis idén 500 éve halt meg Leonardo da Vinci a polihisztor. Az itáliai LEONARDO DI SER PIERO DA VINCI festő, tudós, matematikus, hadmérnök, feltaláló, anatómus, szobrász, építész, zeneszerző, rendezvényszervező, költő és író is volt egy személyben. 1500 körül a csatornaépítés, a folyószabályozás, az öntözőrendszerek, a víztározók és hidak legkeresettebb szakértőjének számított, ám legtöbbször, mint festőművészt tartják számon. Ezúton ismerjük meg őt, mint korát meghazudtoló feltalálót.

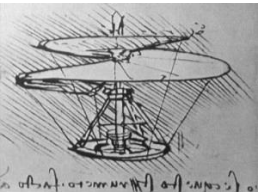
Számos olyan műszaki eszközt tervezett, amit meglepő módon még ma is eredeti formájában használunk. A tudomány széles körében otthonosan mozgott, pl: hidraulika, mechanika, háborús szerkezetek, vagy a repülés kutatása. Sokoldalúságát bizonyítja, hogy találmányai, melyeknek nagy része nem jutott túl a tervrajz állapotán, felölelik a különböző elemek meghódításának terveitől kezdve (föld, levegő, víz) a haditechnikai találmányokon át egészen a munkagépekig és mérnöki ötletekig terjedő "szakterületeket". A sokoldalú Leonardo a reneszánsz embereszményéhez szorosan kapcsolódó, univerzális ember ideáját testesítette meg egy olyan korban, melyben a tudományok és a művészetek még nem különültek el egymástól, és nem szakadtak szakágakra.

Sárkányrepülő: A kísérlet célja, hogy amennyiben megfelelő sebességgel mozgatják a kereket, az elég energiát ad a hozzá erősített szárnyaknak, hogy képes legyen felemelni egy embert a földről. Leonardo a méréseit a madarak röptének tanulmányozása alapján folytatta, így szerinte egy ember felemeléséhez egy körülbelül 12 méter hosszú és majdnem ugyanilyen széles szárnyra lenne szükség. Rájött, hogy a szárnyak lassabban mozgó belső részeinek mozgása támogatja a gyorsabban mozgó külső részeket. Ennél a gépnél a pilóta fekvő helyzetben, a gép közepén helyezkedik el, ahonnan kábeles szerkezettel tudja mozgatni a szárnyakat.

Légcsavar: Leghíresebb terve, amit a helikopter ősének tekintünk. Alapja az aranymetszéssel megszerkesztett spirális forma. De az ágyút és a géppuska prototípusát is megtervezte.

Lapátkerekes hajó: A víz sem volt meghódíthatatlan számára, találmányai előrelendítették a hajózást. Az egyik probléma, mellyel foglalkozott a hajózás terén, az a hajók sebességének, és irányíthatóságának kérdése. Elsődlegesen a hajótest formáját igyekezett fejleszteni, melyhez a halak testének formáját tanulmányozta. A sebesség növelése érdekében olyan, feltehetően a lendkerék alapú lapátrendszert is tervezett, melyet kézi, vagy lábajátással lehetett működtetni, ezzel növelve a hatékonyságát a klasszikus evezőkkel szemben. A terv alapján elkészített makett betekintést enged a hajó mozgékonyágába, valamint a könnyített manőverezhetőségbe, melyet többek között a kormányos menetirány szerinti elhelyezkedése tett lehetővé. A mai vízbicikli kinézete és mechanizmusa szinte megegyezik a Leonardo által tervezettével.

Úszógumi: Számomra a legmeglepőbb, hogy ilyen gyakorlatias találmányokat is Leonardónak köszönhet a tudomány. Az úszógumi mellett a szakfander, bűváruha, és a békatalp is a nevéhez fűződik.

Robot: Az egyik kevésbé ismert terve, melyet valószínűleg az emberi anatómia tanulmányozása során szerzett ismeretei alapján készített. Annyi bizonyos, hogy a tervek alapján a robot képes volt az állkapcsát nyitni és zárni, (anatómiailag hiteles módon) felülni illetve karját és fejét mozgatni.

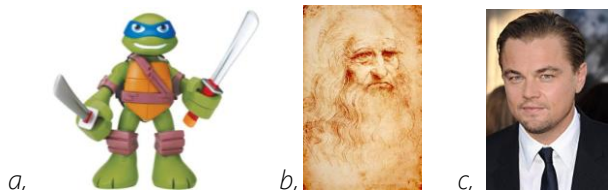
Forrás: www.ujnemzedek.hu, www.leonardo.eoldal.hu, www.cultura.hu, barangoljelem.hu, nlcafe.hu

Leonardónak volt egy füzet is, amiben számos elképesztően jó rajzot, vázlatot skiccelt le és jegyzeteket írt hozzájuk. Ebből most 570 oldal nyilvános lett, hála a British Librarynek. A múzeum digitalizálta a Codex Arundel névre hallgató könyvecskét és most bárki beleolvashat. A múzeum a Microsofttal közreműködve már digitalizált pár oldalt, amit a néző saját maga lapozhat a képernyőjén. A könyvoldalakhoz készült magyarázó szöveg egy kis buborékban olvasható, de akár fel is olvastathatjuk a látottakat egy gomb segítségével.

A digitalizált könyv itt tekinthető meg: http://www.bl.uk/manuscripts/Viewer.aspx?ref=arundel_ms_263_f001r#

Quiz Leonardo da Vinci munkásságáról

1. Ki az igazi Leonardo da Vinci?

2. Hány féltestvére volt Leonardonak?

- a, 2
- b, 8
- c, 13

3. Mivel foglalkoztak a da Vinci család férfi tagjai generációk óta?

- a, Legtöbben feltalálók, vagy művészek voltak.
- b, Jegyzők voltak, földbirtokosok és ingatlanulajdonosok.
- c, Egyházi pozíciókat, hivatalnoki tisztségeket töltöttek be.

4. A Leonardo által kedvelt technika az élethű ábrázolás mellett Leonardo hitvallását is szimbolizálta: az, hogy nem húz éles határvonalat a tárgyak közé, élethűbbé teszi a képet, egyszersmind a tudomány és a művészet közötti viszonyt is jól ábrázolja – Leonardo világában nem áll meg az egyik a másik nélkül. (Ez a technika a mai videokártyák képi működési elméletének alapja.)

- a, sfumato
- b, lazúr
- c, impaszto

5. Nevezd meg Leonardótól legalább egy olyan falfestményt, amely a festési technológiával való kísérletezés következtében rongálódott meg!

- a, A hermelines hölgy
- b, Az anghirai csata
- c, Utolsó vacsora.

6. Melyik ország euroérméjének hátoldalán látható Leonardo híres Vitruvius-tanulmánya?

- a, Görögország 2 Eurósán
- b, Franciaország 50 Centesén
- c, Olaszország 1 Eurósán

7. Sforza Kolosszus szobrán közel 16 évig dolgozott, mire elkészítette a ló ... méteres agyagmását. (Eredetileg Ludovico Sforza, Milánó hercege kérte fel az olasz polihisztort, hogy apja, Francesco tiszteletére készítse el a világ legnagyobb lovas szobrát.) Azonban a második itáliai háború idején a francia íjászok céltáblának használták a grandiózus jegyajándékot, nem hagyva belőle többet egy halom agyagtörmeléknél. A 80 tonna bronzból, amit a lószobor elkészítésére szántak, végül ágyúkat öntöttek.

- a, 7,3 m
- b, 8,9 m
- c, 9,2 m

8. Mona Lisa az egyetlen festménye, amelyet nem megrendelésre festett, és haláláig nem vált meg tőle, mindenhol magával vitte. Később vajon kinek a fürdőszobáját díszítette az alkotás?

- a, Napóleon
- b, Ferenc József
- c, Hitler

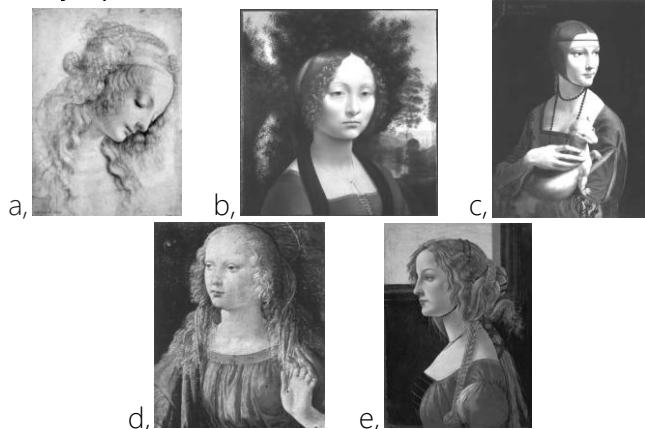
9. A párizsi Sotheby's árverésén 2017-ben közel ... millió

forintért kelt el Marcel Duchamp egyik ikonikus műve, a világ első igazi parafrázisa. A bajusszal és szakállal kiegészített Mona Lisa hatalmas botrányt kavart a XX. század elején.

- a, 50
- b, 100
- c, 200

10. Melyik portré nem Leonardo műve?

A HELYES MEGFEJTÉSEKET A FACEBOOK VIZUART OLDALÁRA VÁRJUK MÁJUS 1-IG. A HELYES MEGFEJTŐK KÖZÖTT 3 TÁBLA CSOKOLÁDÉT SORSOLUNK KI.

Leonardo da Vinci: Művész – Feltaláló – Zseni című kiállítás (2019. március 16 - 2019. szeptember 10.)

Helyszín: 1061 Budapest, Király utca 8-10. (Central Passage földszint) **Nyitvatartás:** Minden nap 09:00 - 20:00 A kiállításon L. majdnem 60 db. fából épült találmányával is találkozhatnak a látogatók, amelyek működését számítógépes szimulációk segítségével is megismerhetik, valamint nagy részüket megérinthetik és ki is próbálhatják. A gépezeteket egy kortárs olasz mérnökcsoport da Vinci eredeti rajzai alapján építette meg olyan anyagokból, amik Leonardo idejében is elérhetőek voltak. L. találmányait 4 nagyobb témakör köré csoportosítják a szervezők: hidraulika, mechanika, háborús szerkezetek és repülés. (programturizmus.hu)

Kónya Zsuzsi (10.D)

ALVAJÁRÓ A LELKEM

Alvajáró a lelkem, felkelteni nem szabad,
Elkószál, csatangol, örökre eltéved,
Török vézna váza, vékony fátyla szakad,
Mégsem tér vissza, tovább keres téged.

Egyedül bóklászik, kutat, de nem talál,
A sötétben utánad vakon tapogat,
S míg mögötte halkán eső, vihar kaszál,
Közben süket villám lelkeket hasogat.

Sejti rút végzetét, szívek dalába halni,
Hol a rút feketeség akarja felfalni,
A távolban vágyakat búbanat darabol,

De megy, halad tovább, fárad, de mendegél,
Sötét útja végén csak téged remél,
Tudja: ha messze is, de ott vagy valahol.

Sipos Brigitta Andrea, 9.AJTP

REPÜLTÜNK

Repültünk az idő ezüst szárnyain,
Elvesztünk a múltnak bronz tájain.
Visszamennék abba az aranyidőbe,
Mesélt, én meg csak figyeltem meglepődve.

Most ismerem csak meg igaz értékeit,
Smaragdos szemének parányi szépségeit.
Sánccal körülvelt szíve gyémántos,
Bemutatott nekem egy rémálmot.

Elhagyták, üresen maradt szíve rejteke,
Benne veszett egy harcos szelleme.
Tiszta szíve háborgott, mint a dühös óceán,
De most már... Nyugodt, szívem teraszán.

Ide gondolom, mintha tényleg most itt lenne,
Eszem, szívem minden gondolatát eltemette.
Folytatni nem tudom már, mit mondhatnék most
minderre?

Az eszem győz, mindig győz, a szívem el lett verve.

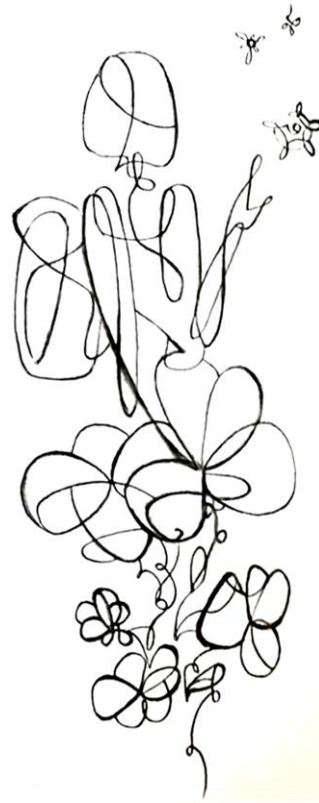
Expectation for the spring

I thought that the spring has come, but
I see that there is a combat
between the spring and the winter
while cold pinch us as a splinter.

This is spring! but frost is dwelling
herearound and some foretellings
are about the global warming
not about an ice age forming.

Nature blossoms beneath the snow.
I hope warm's coming, it's just slow.
Sun shines through the greenery of trees
but it's cold because of cool breeze.

The kid elbows in the window,
waiting for the spring in repose
while Sun as an orange island
disappears in the horizon.

„Hope: it is the only notion,

That keeps The Circle in motion.”

Expectation for the winter

The hot has started to spread yet,
the baleful Sun burned my back red.
I'm happy cuz school has ended,
but my nice plans were amended.

Many compulsory readings
and homeworks made me conceding
my dreams about a free summer
while, from the heat, we all suffer.

I would give anything for breeze
or for a shadow of a tree.

Can you remember the winter?
This vestige should be disinterred!

Children were skating in the lake
while enjoying the frosty break.
And now we only can sunbathe
as long as our skin is unscathed.

Paralysed quietus

Frostworks creeping on the window,
Temperature is under zero.
Without snow winter is strange,
But hurry up! feasts are in range.

We eat and drink and celebrate,
There is no food that we negate.
But what's we are happy about?
"Decay's coming!" divulged the scout.

Freeze will rampage through the stark
lands,
That will ruin all the farmlands.
Meanwhile holidays with malice
Coming as an apocalypse.

All I want is escape this jail,
Go through that savior, shining gate.
Get to a Circle, another,
Filled with purity and suffer.

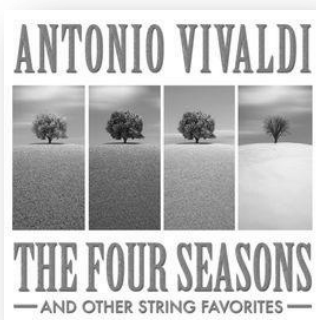
Schoolltime

Broken hearts and destroyed dreams,
a new month and the cold breeze.
The school starts over again,
I need to get an amen.

So many revision tests
where we need to do our best.
Meanwhile rain siege the window
so our point will be zero.

Old faces keep me alive,
all my friends help to survive
in this endless loop of school
where the good grades are my fuel.

Strict teachers keep us in dread.
Good demeanour, or we're dead.
All we wanna reach are breaks,
at last summer and pancakes.

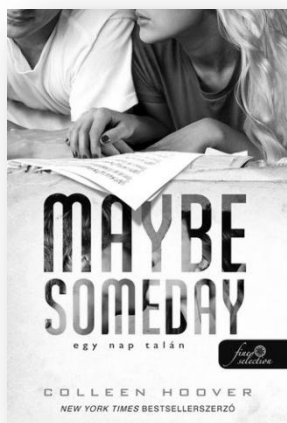
KOMOLYZENE Antonio Vivaldi - A égy évszak Nyár III. tétel

Tavaszi fáradtság? Kimerültség? Sok tanulás a tanév végére? Hirtelen sok a verseny? A megoldás a Nyár III-ban rejlik. Csak csukjátok be a szemeteket, és tekerjétek fel a hangerőt. Koncentráljatok a zenére, engedjétek el magatokat, és szinte érezni fogjátok, ahogy jön egy nyári zápor, és keresztülmegy rajtatok a zivatar. Csak három és fél perc a tétel, de a végére sokkal frissebbnek, életteltelibbnek fogjátok magatokat érezni. Egy kis energiabomba. ;)

POPULÁRIS ZENE Why Don't We – Big Plans

A dalban a srácok arról énekelnek, hogy komoly terveik vannak, és mit ne mondjak, irigylem őket, én azt se tudom, hogy fog kinézni a holnapi napom. Ők közben olyan helyekre látogatnak el, mint Sydney, London, és még sorolhatnám. A dal maga nagyon könnyed, és van benne egy kis romantika is. Tökéletes választás egy napsütéses napra, jó levezetés iskola után is.

A Why Don't We (röviden WDW) egy amerikai pop zenekar. 2016 szeptember 27-től szerepelnek a köztudatban, mint egy öttagú banda. A tagok: Daniel Seavey, Jack Avery, Corbyn Besson, Zach Herron, és Jonah Marais. Mindegyik tagnak volt szólókarrierje, mielőtt megalapították volna a bandát, ami később olyan előadókat kísért turnéra, mint Shawn Mendes vagy a Chainsmokers.

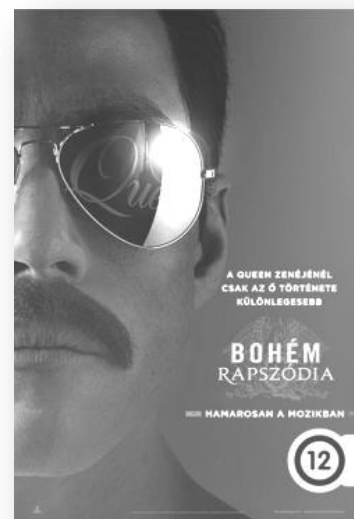
KÖNYV Colleen Hoover – Egy nap talán (Maybe Someday)

Sydney 22 éves, az élete maga a tökély; egyetemre jár, stabil párkapcsolata van, legjobb barátnőjével közösen bérlik lakásukat. Ám egyszer csak megjelennek a gomolyfelhők, rájön, hogy a tökéletes párkapcsolata nem is olyan stabil; barátja, Hunter megcsalja. Ám Sydney menedéket talál a szomszéd srác személyében, Ridge-ben. A találkozás, és a kölcsönös vonzalom több tekintetben is megváltoztatja mindkettejük életét, hirtelen egy hurrikán közepén találják magukat. Mindkettejüknek áldozatokat kell hozni, és megtanulni ép ésszel gondolkodni – ami sokszor nem sikerül. Colleen Hoover egy újabb nagyszerű könyve, az egyik kedvencem.

FILM Bohém Rapszódia

A *Bohém rapszódia* című életrajzi film a brit Queen rockegyüttes történetéről szól, középpontban a frontember Freddie Mercury életével. A film végigköveti az együttes felemelkedését, Mercury szólókarrierjének indulását, és azt az időszakot, amikor az énekesnél diagnosztizálták az AIDS betegséget. A filmet két Golden Globe-díjra is jelölték, a legjobb filmdráma és a legjobb drámai színész kategóriában; mindkettőt elnyerte. Az idén megrendezett Oscar-gálán pedig négy díjat zsebelhetett be (Legjobb színész, Legjobb vágás, Legjobb hangvágás, Legjobb hangkeverés).

A film nagy sikerén felbuzdulva Brian azt nyilatkozta, hogy nagyon szeretnének egy folytatást összehozni. Rudi Dolezal (a Queen számos klipjének rendezője) megerősítette, hogy terveznek a Live Aid eseményeivel kezdődő folytatást. Mindenesetre nem maradunk Queen nélkül, április 29-én szintén jön egy *The Show Must Go On: The Queen + Adam Lambert* címre hallgató dokumentumfilm, aminek a középpontjában a fentebb említett trió áll majd.

A rovatot írják és a süketek elkészítik: Hadi Noémi 12.D és Réthi Daniella 12.D

1882-ben a Magyarországon méltán népszerű cukrász, KUGLER HENRIK azzal a céllal utazgat Nyugat-Európában, hogy – saját örökös hiányában – méltó utódot találjon 1858-ban alapított Gizella téri (ma Vörösmarty tér) budapesti cukrászdájának. A tét nagy: a Kugler névvel fémjelzett üzlet ekkorra már divatos fogalommal alakul a fővárosi hölgyek és urak körében, akik rajognak a cukrászda díszes papírdobozokba csomagolt desszertjeiért és a hazai közönséget lenyűgöző francia fagyaltkülönlegességeiért.

Kugler Párizsban ismeri meg Émile Gerbeaud-t, és méltó utódjára lel az ekkor mindössze 28 éves, de a szakma legapróbb „finomságait” is jól ismerő svájci cukrász személyében. Ő veszi át 1884-ben a nívós cukrászda igazgatását, és a következő években vendégeit számukra addig ismeretlen francia sütemények sorával kényezteti el. Ő honosítja meg hazánkban többek között a macskanyelvet és a konyakos meggyet – az édességeket, melyeknek a Gerbeaud márka világhírét köszönheti. Elvitathatatlan érdeme a hazai cukrászat fejlődésében, hogy receptjeit, gyártási eljárásait nem tartotta titokban, hagyta, hogy külföldről hozott újításai megreformálják a magyarországi süteménykészítés eljárásait. Munkájának elismeréseként Gerbeaud-t az 1898-as brüsszeli és 1900-as párizsi világiállítás zsűrijébe

választották – ez utóbbi kiállításról hozatta egyébként cukrászdájába a ma is látható különleges szecessziós asztalokat.

Hatásának, jelentőségének mértékét igazolja a cukrászda helytállása a 20. század viharos évtizedei alatt. A nagy háború alatt a korabeli sajtó tanúsága szerint a cukrászda volt az „*egyetlen budapesti hely, amelyet szilárd sziklaként még a háború viharos hullámai sem bírtak megingatni*”. Munkájának szelleme túlélte Gerbeaud 1919-es halálát és az 1940-es évekbeli államosítást is. 1945-től 1984-ig az üzlet eredeti elnevezése helyett ugyan a Vörösmarty Cukrászda nevet köteles viselni, azonban éppen ebben az időszakban születik meg a valamikori tulajdonos előtt tisztelgő zserbószelet, amelynek köszönhetően Émile

Gerbeaud, pestiesen Zserbó Emil nevét nemcsak cukrászdája, hanem a magyar süteményeskönyvek is átmentették a következő évszázadokba.

Sok sikert az elkészítéséhez! 😊

József Attília: De szeretnék...

De szeretnék gazdag lenni,
Egyszer libasültet enni,
Jó ruhába járni, kelni,
S öt forintért kuglert venni.

Míg a cukrot szopogatnám,
Új ruhámat mutogatnám,
Dicselkednék fűnek, fának,
Mí jó dolga van Attilának.

Hozzávalók:

A tésztához:

- 15 dl tej
- 5 dkg kristálycukor
- 1,5 dkg élesztő
- 50 dkg liszt (+ a nyújtáshoz)
- 15 dkg vaj
- 1 csipet só
- 2 db tojás sárgája

A töltelékhez:

- 25 dkg dió (darált)
- 20 dkg porcukor
- 2 dkg vaníliás cukor
- 75 dkg baracklekvár

A mázhoz:

- 15 dkg kristálycukor
- 10 dkg étcsokoládé
- 1 db tojáshó

Elkészítés:

1. A langyos tejet összekeverjük 1 ek cukorral, majd belemorzsoljuk az élesztőt, és hagyjuk felfutni. A lisztet elmorzsoljuk a hideg vajjal. Hozzáadjuk a sót, a megmaradt cukrot, az élesztős keveréket, valamint a 2 tojássárgáját, és alaposan összedolgozzuk az egészet. Az így kapott tésztát három egyenlő részre osztjuk, majd folpackba csomagolva mindegyik adagot 1 órán keresztül kelesztjük.
2. A töltelékhez összekeverjük a darált diót a porcukorral és a vaníliás cukorral. A lekvárt simára keverjük.
3. A tésztadarabokat kb. 30 x 40 cm-es téglalapokká nyújtjuk. Elosztjuk két tésztalapon a lekvárt és a diós töltelékkel, egymásra helyezük őket, ezután befedjük az utolsó lappal. A sütit 170 fokban 40-45 percig sütjük, majd hagyjuk kihűlni.
4. A mázhoz sűrű szirupot főzünk a cukorból és 1 dl forró vízből. A tűzről levéve beleszórjuk a felaprított étcsokit, és kevergetve hagyjuk kihűlni, azután beledolgozzuk 1/2 tk vizet a tojáshóval együtt. A mázt a süti tetejére simítjuk, és hagyjuk megszilárdulni. Felszeletelve kínáljuk.